

LÜGANUSE vallaleht

Nr 9 (85), oktoober 2025

Järgmine ajalehe number ilmub 27. novembril.

Uuendatud Lüganuse valla arengukava ja eelarvestrateegia on valmis ja kinnitatud

2025. aasta II poolaastal tegeles vallavalitsus arengukava ja eelarvestrateegia ülevaatamisega ning täiendamisega. Kuna tegemist on valla arengu seisukohalt olulise asjaga, algatati maikuus valla-elanikele suunatud ideekorje. Oma ideed või ettepanekut sai esitada kas digitaalselt vastaval vormil või ka paberil. Tagasisidet ootasime 1. juuliks ning häid mõtteid laekus mitmeid. Panime arengukava projekti kokku ja esitasime septembris volikogule koos uuendatud eelarvestrateegiaga.

Alates 19. septembrist kuni 2. oktoobrini olid materjalid avalikul väljapanekul, mille järel sai esitada veel muudatuseettepanekuid. Laekus tähelepanekuid ja kommentaare, mis valdavas osas olid asjakohased. Nii mõndagi neist saab läbi arutada ja sobivusel arvestada juba uuel aastal, kuna arengukava vaadatakse üle igal aastal. 6. oktoobri õhtul toimus vallavalitsuse saalis elav ja küsimuste rohke arengukava avalik arutelu. Täname kõiki osavõtjaid.

Mis on uut arengukavas ja miliste projektidega tegeleme?

Allpool on toodud välja tegevused ja plaanitavad projektid esitamiseks erinevatesse Euroopa Liidu või siseriiklikesse toetusmeetmetesse.

- Kergliiklustee rekonstrueerimine Kiviõli linnas Vabaduse pst ristmikul, mööda Vabaduse puisteed kuni suusakeskuseni annab juurde turvalisust kooliõpilastele, kes liiguvad riigikoolist suusa- ja liikumistundidesse mäele. Samuti teistele liiklejatele. Meede KOV-ide investeeringud jalgratta- ja jalgteedesse on mõeldud teenustele ja töökohtadele ligipääsu tagamiseks ning teelõikudele, kus kasutajaid on hinnanguliselt üle 50 inimese ööpäevas.
- Püssi linna ühiskanalisatsiooni rajamine, mida on püssilased

Kiviõli keskuse õunapargi välja ehitamine väliürituste alaks saab hoo sisse aastatel 2026 ja 2027.

oodanud pikalt, saab lahenduse 2026-2027 tänu KIK-i keskkonnaprogrammile, kuhu valmistame ette taotlust koos vee-ettevõtjaga OÜ Järve Biopuhastus. Projekti koosseis on ka purgimissõlme rekonstrueerimine.

- Püssi linna vaevanud sademevee probleemid on võetud samuti käsile. Valmistame ette projekti kraavide puhastamiseks ja drenaažitorustike rajamiseks esitamiseks KIK-i sademeveesüsteemide programmi.
- Purtse kindluses erinevate sündmuste korraldamiseks, kasutamiseks kogukonnale ja avamiseks meie valla külalistele on tarvis kõigepealt valida parim küttelahendus. Selleks on kavas tellida uuring ja

ehitusprojekt ning koostöös Muinsuskaitseametiga leida rahastus.

- Maidla mõisakompleksi vajab pidevat arendamist ja investeeringuid, kuna tegemist on valla põhikooliga, kus õppijate arv on tasapisi kasvamas. Teeme kõike seda koostöös Muinsuskaitseametiga.
- Kiviõli keskuse õunapargi välja ehitamine väliürituste alaks saab silmaga nähtava hoo sisse aastatel 2026 ja 2027. Toetust on saadud meetmest „Kättesaadavad kvaliteetsed avalikud teenused“.
- Sonda kogukonnamaja energiatõhususe projekt jäi korraks pausile, kuid liigume sellega kindlasti edasi 2026.aastal. Tuleb üle vaadata hoone mahud ja säilitada see,

mida me suudame sisuga täita ja mida soovib kogukond.

- Alanud on ettevalmistused Kiviõli Kunstide Kooli hoonele tehnoloogiasakonna kavandamiseks ja ühes sellega ka uue mitmeotstarbelse suure saali ja noortetoe ehitamiseks. Algatame veel sellel aastal avaliku arhitektuurivõistluse juurdeehitusele kaasaegse lahenduse leidmiseks.
- Kunstide Kooli olemasolev hoone, ehitatud aastatel 1936–39 vajab renoveerimist ja energiatõhususe töid. Selleks esitame taotluse kultuuriväärtusega hoonete energiatõhususe meetmesse juba 30.10.2025.a.
- Pargi tn 9 (endine vene kool)

hoone baasil rajame valla keskse spordi- ja huvikeskuse koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga. Lammutamisele läheb hoone 4-korruseline õppekorpus ja ülejäänud osasse sisustame ruumid erinevatele spordiklubidele ja liikumisharrastajatele.

- Arendame innovatsiooni ja tugi-teenuseid sotsiaalvaldkonnas, keskendume tegevustele, mis aitaksid vanemaealisi oma koduses keskkonnas kukkumise riski vähendada. Projekti periood on 2026-2027.

Arengukavas on veel palju häid ideid ja praktilisi tegevussuundi, mille peamine eesmärk on astuda samme valla visiooni täitumise suunal. Allolev visioon aastaks

2025 sai paika peale viimast omavalitsuste ühinemist koostatud ja 2018.a. kinnitatud arengukavaga ja seda muudetud ei ole.

Visioon aastaks 2035

Lüganuse vald on Eesti seikluspuhkuse lipulaev ja rahvusvaheliselt tuntud sportimispiirkond. Vald on edukas näide kaasaegse tööstuse, turismi ning turvalise ja inimsõbraliku elukeskkonna kombinatsioonist. Siin on uuenduslikud ja tõhusalt korraldatud avalikud teenused.

Lüganuse vald on Virumaa süda!

Anu Horn
arengu- ja planeerimisteenistuse juht

Kiviõli ja Püssi vahelise kergliiklustee ehitustööd on valmis

26. septembril vaatas vastuvõtukomisjon üle ja võttis vastu ehitustööd Kiviõlises Püssi ja tagasi viiva kergliiklustee ehitusel.

Projektiga „Kiviõli-Püssi kergliiklusteede ehitus“ lahendas Lüganuse vald pikki aastaid probleemiks olnud halva ühenduse Püssi linna ja valla keskuse, Kiviõli linna vahel. Meie inimeste ligipääs erinevatele teenustele, töökohtadele, kooli, lasteaeda ja huvikooli, pere- ja eriarstide juurde, hambaravile ja apteeki, toidupoodidesse ja kaubakeskusesse või vallamajja muutub oluliselt paremaks ja mugavamaks. Kindlasti suureneb jalgrattaga või jalgsi ja abivahendiga liikujate osakaal.

Kohalik omavalitsus mõeldab ehitatud tee tegelike kasutajate arvu kas loendurite abil või muu kindla metoodika alusel ning esitab selle oma järelaruandes üks aasta pärast jalgratta- või jalgteel liiklu-

sele avamist. Toetust oli võimalik saada teelõikudele, mida kasutab hinnanguliselt üle 50 inimese tööpäevas. Kasutagem siis usinalt.

Täname peatöövõtjat Terre Ehituse OÜ-d, kes tähtaegselt ja nõuetekohaselt tee-ehitustööd teostas. Projekti toetatakse Euroopa ühtekuuluvuspoliitika fondide vahenditest.

Püssi-Kiviõli kergliiklustee kogupikkus on 2,5 km.

Turvalist liiklemist!

Anu Horn
arengu- ja planeerimisteenistuse juht

KIVIÕLI-PÜSSI
KERGLIIKLUSTEED
EHITUS

Fotod: Lüganuse vallavalitsus

Teadaanne garaažibokside lammutamisest Püssis

Lüganuse Vallavalitsus annab teada, et aadressil Energeetika tn 4b, Püssi linn asuvad garaažiboksid kuuluvad koos kinnisasjaga nr 18163550 Lüganuse valla omandisse.

Lüganuse Vallavalitsuse andmete puuduvad nimetatud garaažiboksidel vallavara kasutamise kokkulepped. Seoses Päästeameti Ida päästkeskuse ettekirjutustega kavandatakse vallale kuuluvate garaažibokside lammutamist.

Kõigil, kellel on nimetatud garaažiboksid vallasvara, palub vallavalitsus vabastada garaažiboksid hiljemalt 15.11.2025. Tähtjaks garaažibokside vabastamata jätmisel utiliseeritakse sinna jäetud esemed koos lammutusjäätmetega ja hilisemaid pretensioone ei arvestata.

Küsimuste korral palun pöörduda kinnisvaraspetsialist Agnes Heinmaa poole telefonil 5380 1456 või kirjalikult agnes.heinmaa@lyganuse.ee.

Kohalike omavalitsuste volikogude valimistulemused Lügänuſe vallas

Lügänuſe Vallavolikogus on 19 kohta. Eesti Keskerakond 1543 häält (52,6%) 10 mandaati. Dmitri Dmitrijev (470), Maksim Danilov (163), Mart Kivistik (110), Eve Uueküla (92), Vladislav Lazarevitš (88), Ilja Barkanov (86), Jelena Ragni (61), Ülo Tuur (57), Aleksandr Kozlov (51), Vladimir Tšurkin (41). Valimisliit MÖTE – mõistlikult ja tesusalt 748 häält (21,1 %), 4 mandaati. Krisli Kaldaru (98), Andrea Eiche (77), Kristel Kütt (72), Joonas Erm (63). Valimisliit Tegus Koduvald 644 häält (21,1%) 4 mandaati. Arno Strauch (133), Risto Lindeberg (103), Janek Filippov (73), Kaspar Roov (39). Isamaa Erakond 295 häält (5,3%), 1 mandaat. Kaja Toikka (93). Sotsiaaldemokraatlik Erakond 167 häält (0,0%). 0 mandaati. EKRE – Eesti Konservatiivne Rahvaerakond 132 häält (0,0%), 0 mandaati. Üksikkandidaadid 12 häält (0,0%), 0 mandaati. Lisainfo on leitav: <https://www.valimised.ee/>

LVL

TASUB TEADA

Lepa teel muutub talvisel perioodil parkimise kord

Eelnevate aastate kogemus ja kodanike tagasiside talvisest liiklemisest Lepa teel on olnud negatiivne, sest parkivad sõidukid ohustavad antud teelõigul liiklemist, tekitavad ohtu jalakäijatele ning takistavad olulisel määral lume lükkamist.

Vastavalt tekkinud olukorrale paigaldab Lügänuſe Vallavalitus Lepa teele parkimist keelavad liiklusemärgid. Arvestada tuleb asjaoluga, et otsus liikluskorralduse muudatusest jõustub 3. novembril 2025 ning kehtib kuni 13. aprillini 2026. Antud otsus tagab Lepa teel ka teenusepakujatele (prügiauto, kullerid, politsei, kiirabi, päästeamet) parema ligipääsetavuse Teie krundini.

Liikluskorralduse rikkujatest olene sunnitud teavitama politseid, kes trahvib Lepa teel liiklusemärgi 384 mõjualas parkivate sõidukite omanikke.

Tuletame ka kodanikele meelde, et lume kuhjamine eramajade sissesõitudel ja hoovidest sõiduteele on keelatud!

Lügänuſe Vallavalitus

DETAILPLANEERING

Püſsi elamualade detailplaneeringu algatamine

Lügänuſe Vallavalitus teatab planeerimiseseaduse (PlanS) § 128 lõike 6 alusel, et Lügänuſe Vallavalitus algatas 8.oktoobril 2025 korraldusega nr 673 Püſsi elamualade detailplaneeringu Püſsi linnas Energeetika tänaval Purtse jõe ääres. Detailplaneeringuala hõlmab Energeetika tn 2 (44201:001:0546, sihtotstarve maatulundusmaa 100%), Energeetika tn 6 (44201:001:0608, sihtotstarve tootmismaa 100%), Energeetika tn 4b (44201:001:0761, sihtotstarve elamumaa 100%), Energeetika tn 4d (44201:001:1320, sihtotstarve sihtotstarbeta maa 100%), Energeetika tn 4c (44201:001:0719, sihtotstarve sihtotstarbeta maa 100%), Energeetika tn 4 (64501:001:0028, sihtotstarve elamumaa 100%). Planeeringu koostamise eesmärgiks on 10-15 elamukrundi moodustamine sh ridaelamutele, ehitusõiguse määramine ja elamualasid teenindava taristu rajamine. Planeeringuala suurus on ligikaudu 7,6 hektarit. Lügänuſe valla üldplaneeringu kohaselt (kehtestatud 29.05.2025) asub antud katastrilüksustel väikeelamu maa-ala ning tiheasustusala. Detailplaneeringu koostamise kohustus tuleneb tiheasustusalast ning maa-ala jagamisest rohkemaks kui 3 krundiks. Detailplaneeringu algataja, vastuvõtja, kehtestaja ja koostamise korraldaja on Lügänuſe Vallavalitus.

Detailplaneeringu algatamise otsusega on võimalik tutvuda Lügänuſe Vallavalitſuse kantseleis tööpäeviti kell 9-15 ja valla veebilehel. Detailplaneeringu koostamisega seotud teadete saamise soovist palume teada anda Lügänuſe Vallavalitſuse e-posti teel valitus@lyganuse.ee või aadressil Keskpuiestee 20, 43199 Kiviõli, Lügänuſe vald, ida-Viru maakond.

2025. aasta võiduſee Kiviõli madalseiklusrada. Foto: Viivian Päll

Algab kaasava eelarve 2026 ideekorje

Alates 1. novembrist kuni 31. detsembrini 2025 saab esitada ideid Lügänuſe valla kaasavasse eelarvesse. Lügänuſe valla kaasava eelarve koostamisega antakse kohalikule kogukonnale võimalus valla eelarves selleks määratud summa osas kaasa rääkida, tehes ettepanekuid valla elu edendamiseks ja osaledes hääletamisel parimate ettepanekute väljaselgitamiseks. Kaasava eelarve summaks 2026. a eelarves on 30 000 eurot.

Kaasava eelarve objekt peab pakuma avalikkuse huve ja olema avalikus kasutuses ning objektist ei tohi tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevatel aastatel eelarvetele. Menetluse käigus võib ettepaneku esitada iga vallaelanik ja kõik valla arengust huvitatud füüsilised ja juriidilised isikud. Ettepaneku eeldatava maksumuse minimaalne suurus on 3000 eurot ja maksimaalne suurus 30 000 eurot.

Nii nagu igal aastal on olnud erinevaid ideid, ootame ka sel aastal põnevaid mõtteid, kuidas oma koduvalla

elukeskond paremaks muuta. Kõige tähtsam on algust teha ning idee teele panna.

Ideed saab esitada täidetud vormil, mis on leitav valla veebilehel <https://www.lyganuse.ee/kaasav-eelarve>. Vorm saata e-posti aadressile valitus@lyganuse.ee.

Esitatud ideid hindab komisjon, kuhu kuuluvad vallavalitſuse liikmed, vallavolikogu esimees ja aseesimees. Komisjon hindab esitatud ideede teostatavust ja vastavust kaasava eelarve tingimustele.

Vallavalitus korraldab, kuulutab

välja ja viib läbi elektroonilise rahvahääletuse keskkonnas VOLIS. Rahvahääletuse aeg on 21 kalendripäeva. Rahvahääletuses saab osaleda iga vähemalt 16-aastane isik, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel hääletuse hetkel Lügänuſe vald.

Ideede elluviimine

Realiseerimisele kuulub rahvahääletuse tulemusena enim hääli saanud ettepanek, mis realiseeritakse eelarveaasta jooksul. Juhul, kui enim hääli saanud ettepanekut ei ole võimalik realiseerida vallavalitſusest sõltuma-

tutel põhjustel eelarveaasta jooksul, on vallavalitſusel õigus realiseerida ettepanek järgneva eelarveaasta jooksul.

Varasematel aastatel on kaasava eelarve tulemusena valminud muuhulgas Purtse Vabatahtliku Pääste olmeruumide ehitus, Liimala rannaala taristu parendamine (laudtee), Lügänuſe kirikusild, Püſsi linna madalseiklusrada, koerte harjutus- ja jalutusväljak „Kiviõli koertepark” ja Kiviõli linna madalseiklusrada.

LVL

Tali ei ole mägede taga

Talv toob endaga libedad teed ja ootamatult muutuvad liiklusolud. Lügänuſe vallas on talihoolduse ettevalmistused tehtud ning vallavalitus tuletab meelde, millega peaksid arvestama nii autojuhid, jalakäijad kui ka kinnistuomanikud.

Teede talihooldus Lügänuſe vallas

Lumetõrjetöödeks on vald jagatud üheteistkümneks piirkonnaks. Kõikides piirkondades teostab järelevalvet ja on kontaktisikuks valla teedespetsialist Tõnis Rääk, telefon 510 3871, e-post tonis.raak@lyganuse.ee

Tööde teostajate nimekirja piirkonniti leiab valla kodulehelt: www.lyganuse.ee/teede-talihooldus

Vastavalt majandus- ja taristuministri määrusele „Tee seisundinõuded“:

- Kõnniteed puhastatakse, kui koheva lume paksus ületab 6 cm ja lumelõrtsi paksus 3 cm. Väljaspool asulaid asumatel kergliiklusteedel alustatakse puhastamist vastavalt 8 ja 4 cm paksuse juures.
- Sõiduteed puhastatakse, kui koheva lume paksus on üle 10 cm ja lumelõrtsi paksus üle 5 cm.
- Esmalt tehakse lumetõrjet tihedama liiklusega tänavatel, juurdepääsuteedel koolidele, lasteasutustele ja tervishoiuasutustele.
- Tööpäevadel peab tee olema hooldatud hiljemalt kell 7.00 ja vajadusel kell 17.00.
- Puhkepäevadel ja riiklikel pühadel

Pilt on illustratiivne. Foto: Adobe Stock

hiljemalt kell 8.00 ja 18.00.

- Libedusetõrje tehakse esmajärjekorras enimkasutatavatel ristmikel, ülekäiguradadel ja tervishoiuasutuste juures. Reeglina hooldustöid ei teostata ajavahemikus kell 21.00–03.00 ega lumesaju ajal.
- Riigiteid hooldab Transpordiamet, metsateid RMK. Riigiteede hooldusprobleemide korral helistada maanteeinfo lühinumbril 1247.

Meeldetuletus kinnistuomanikele

Et lumetõrje saaks toimuda tõrgeteta, palub vald kinnistuomanikel järgida järgmisi põhimõtteid:

- Kinnistu omanik peab hooldama oma kinnistut ja piirdeaeda, eemaldama prahi, tegema umbrohutõrjet ja niitma rohtu.
- Puuoksi ja põõsaid tuleb kärpida nii, et need ei ulatuks väljapoole kinnistu piire ega takistaks liiklust või nähtavust.

- Kinnistul kasvavate puude raieks (v.a viljapuud ja põõsad) on vaja vallavalitſuselt raeluba.
- Linnas ja alevikus tuleb tagada, et kinnistu ja sõidutee vahelisel alal oleks võimalik ohutult kõndida – see hõlmab ka lume ja libeduse tõrjet.
- Lume kuhjamine sõiduteele on keelatud.
- Eratee servad peavad olema takistustest puhastatud või märgistatud nähtavalt, näiteks vähemalt 1,5 m kõrguste helkurriba postidega.
- Puude oksad peavad olema eemaldatud minimaalselt nelja meetri kõrguselt ja vähemalt ühe meetri ulatuses tee mõlemal serval. Kui hooldusmasinal pole võimalik ohutult liikuda, teenust ei teostata.
- Tee kõrval peab olema koht, kuhu lund lükata. Valla poolt lume äravedu ega ladustamist ei pakuta.
- Tee peab võimaldama lumetõrjet kuni 3,2 meetri laiuse sahaga.

Kui kinnistu omanik ei soovi talvist lumelükkamise teenust, tuleb sellest kindlasti teavitada valla teedespetsialisti Tõnis Rääki.

Ohutut liiklemist ja kaunist lähenevat talve!

Lügänuſe Vallavalitus

Teavitus kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu osalisest kehtestamisest Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas

Kaitseministeerium teavitab, et Vabariigi Valitsus kehtestas 22.08.2025 korraldusega nr 151 osaliselt kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu (edaspidi REP) Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas. Korraldus on kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/326082025004>.

Kaitsetööstuspargi REP-i eesmärgiks oli planeerida kaitsetööstuspark laskemoona, lahingumootorite, lõhkeainete tootmiseks ja selle toimimiseks vajalik taristu. Kaitsetööstusparki planeeritakse eelduslikult järgmised ehitised: büroohooned, tööstushooned ja -rajatised, keemiatööstuse hooned ja rajatised, laohooned, erihooned, veejaotustorustikud, kanalisatsioonid, elektrid ja sideliinid ning nendega seotud muud kohalikud rajatised, piirdeaiaid ja väravad, teed ning muud tööstuspargi toimimiseks vajalikud rajatised, nagu laskemoona või lõhkeaine katseplats ja lõhkeaine tootmisjääkide hävitamise plats.

REP-i planeeringuala hõlmas maa-alasid kolme kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvas neljas planeeringualas: Ida-Viru maakonnas Lüganuse vallas (kaks ala kokku 630 ha), Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas (150 ha) ja Pärnu maakonnas Pärnu linnas (3330 ha). Asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi etapis viidi läbi ruumianalüüs planeeringualal reaalsete arendusalade ehk eelvalikualade leidmiseks. Eelvalikualadena jäid valikusse viis ala: Pärnu 1, Pärnu 2, Piirsalu, Põhja-Kiviõli ja Aidu. Asukoha eelvaliku ning KSH esimese etapi aruande käigus on eelvalikualasid täpsustatud

ning leitud tulenevalt nii KSH-st kui konkreetsetest piirangutest kruntide kavandamisele täpsustatud kaitsetööstuspargi alade lahendused. Eelvalikualade täpsustatud suurused on järgnevad: Pärnu 1 – 204 ha, Pärnu 2 – 244 ha, Piirsalu – 68 ha, Põhja-Kiviõli – 141 ha ja Aidu – 136 ha.

Eelistatud asukoha valik lähtus eeskätt kaitsetööstuspargi eesmärgist, juhul kui KSH-st ei tulnud välistavaid asjaolusid. Mõjude ja alade eesmärgile vastavuse hindamisel selgus, et kõik eelvalikualad kaitsetööstuspargile seatud tingimustele täielikult ei vasta, kuid tehniliselt võimaldavad kõik viis ala laske- ja lahingumootorite tootmist. Kokkuvõtteks leiti, et eelistuselt esimeseks asukohaks on Pärnu 1 ala ning teiseks eelistuseks on Põhja-Kiviõli ala. Asukoha eelvalikust ja KSH aruandest (edaspidi aruanne) nähtub, et nii Pärnu 1 ala kui ka Põhja-Kiviõli ala puhul puuduvad välistavad tegurid kaitsetööstuspargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega. Pärnu 1 ala ja Põhja-Kiviõli ala osas on REP-i asukoha eelvaliku etapis määratud kaitsetööstuspargi maakasutus- ja ehitustingimused ning lahendatud muud planeerimiseaduse § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded. Samuti on asukoha eelvalikus toodud projekteerimistingimuste andmiseks olevad tingimused. Seetõttu oli võimalik vastavalt planeerimiseaduse § 271 lõikele 1 nendel aladel loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada REP asukoha eelvaliku alusel.

Pärnu 1 ala asub Pärnu maakonnas Pärnu linna Ermistu küla Audru metskond 20 maaüksusel (katastritunnus 82602:005:0282; kinnistu nr

16291650; riigiomand). Põhja-Kiviõli ala asub Ida-Viru maakonnas Lüganuse valla Varinurme küla Põhja-Kiviõli põlevkivikarjäär maaüksusel (katastritunnus 75101:003:0112; kinnistu nr 3271708; riigiomand).

Kaitsetööstuspargi REP-i osana viidi läbi mõjude hindamine, sh KSH. Hindamise tulemusena selgus, et kaitsetööstuspargi rajamine Pärnu 1 ja Põhja-Kiviõli aladele suurendab mõlema piirkonna ja lähialade tööhõivet ning toetab ettevõtluse arengut. Samuti soodustab piirkonda sisserännet ja suurendab selle kaudu nõudlust haridus-, kultuuri- ja tervishoiu teenuste järele.

Kaitsetööstuspargi rajamine Pärnu 1 ja Põhja-Kiviõli aladele ei avalda mõju kultuurimälestistele ja väärtuslikele maastikutele, kuna kummalgi alal ei asu kultuurimälestisi ega nende kaitsevööndeid. Antud alad ei kattu väärtuslike maastikega. Pärnu 1 alal paikneb endine valla piir sh kolme valla piirikivi. Kaitsetööstuspargi rajamisel tuleb piirikivi säilitada praegusel kujul ja asukohas. Endise piirisihi säilitamise vajaduse osas tehakse koostööd Muinsuskaitseametiga. Samuti paikneb Pärnu 1 alal kaks pärandkultuuriobjekti, millest tänaseks on säilinud ainult märgid maastikul: Porilaane metsavahi koht ja taimeaed. Edasisel projekteerimisel tuleb ka nendega arvestada. Põhja-Kiviõli alal ei asu arheoloogiapärandi ega pärandkultuuriobjekte.

Kaitsetööstuspark rajatakse vastavuses kõigi keskkonnakaitsenõuetega, et mõju kaitsetööstuspargi piirest välja oleks võimalikult minimeeritud ning keskkonnareostus ümbritsevatele aladele välistatud. Kuigi Pärnu 1 alal on vaja keskkon-

namõjusid leevendada, siis tööstuspargi tegevust välistavaid olulisi keskkonnamõjusid Pärnu 1 alal ei esine. Samuti ka Põhja-Kiviõli alal. Pärnu 1 ja Põhja-Kiviõli alade osas on jõutud järeldusele, et kavandatav tegevus ei mõjuta ebasoodsalt Natura 2000 võrgustiku alade terviklikkust ega kaitse-eesmärke. Keskkonnametmed, millega tuleb arvestada kaitsetööstuspargi projekteerimisel, on integreeritud projekteerimistingimuste aluseks olevatesse tingimustesse. Pärnu 1 ala metsalinnustiku (II ja III kaitsekategooria linnustiku) elupaikade kao ja häiringu mõju hüvitamiseks ja rohevõrgustiku toimimisele avalduva mõju leevendamiseks koostati koostöös Kliimaministeeriumi ja Keskkonnaametiga kompensatsioonimeetmete kava, mille elluviimine toimub paralleelselt kaitsetööstuspargi arendamisega. REP-i kehtestamise otsusega seati Kliimaministeeriumile koostöös Kaitseministeeriumiga tagada kompensatsioonimeetmete elluviimine.

Aruandest nähtub veel, et eelvalikualad Piirsalu ja Aidu on samuti sobilikud toetamiseks REP-i eesmärgi (erinevate tingimuste tõttu kas väikesemas mahus või teatavate piirangutega), mistõttu nende alade osas REP-i menetlus jätkub. Kaitseministeeriumil on ülesanne selgitada eelvalikualade Piirsalu ja Aidu osas kasutuselevõtmise vajadus välja hiljemalt viie aasta jooksul alates 22.08.2025 korralduse nr 151 andmisest.

Kaitsetööstuspargi REP-i materjalidega on võimalik tutvuda Kaitseministeeriumi kodulehel: <https://www.kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark>.

Konteinerid väravast väljapoole teenuse päeval

Alates 1. juulist 2025 jõustus Liiklusseaduse muudatus, mis puudutab peatamist ja parkimist reguleerivaid sätteid. Selle tulemusena tunnistati kehtetuks seaduse § 20 lõige 6, mis lubas peatuda kõnniteel veose laadimiseks.

See muudatus tõi kaasa olukorra, kus kõnniteel peatumine ja parkimine on keelatud, mistõttu ei saa nüüd jäätmeveok alati peatuda teenindatava objekti lähedal. Praktikas tähendab see seda, et juhid peavad tihti käsitsi viima raskeid jäätmemahuteid aedadest veokini ja tagasi, sageli kaugelt, mis suurendab töökoormust ning ohutusriskide tõenäosust.

Viimasel ajal on saagenud ka juhtumid, kus koduloomad (eriti koerad) on rünnanud jäätmeauto juhte tööülesannete täitmisel. Sellised olukorrad on ohtlikud ja võivad põhjustada veoringi katkemise, mis omakorda mõjutab kogu piirkonna teenindamist. Mahutite väravast väljapoole toomine vähendab ka neid riske, kuna juhid ei pea sisenema eraõuele ega kokku puutuma lahtiste loomadega. Sarnasele probleemile on tähelepanu juhtinud ka Maalehe 10. oktoobri 2025. aasta artikkel, milles rõhutatakse, et tegemist on kogu sektorit puudutava, mitte üksikjuhtumitega.

Selleks, et tagada teenuse järjepidevus, tööohutus ja kaasaegne jäätmete kogumise korraldus, palume elanikel

- tühjenduspäeval asetada ratastel jäätmemahuti väravast väljapoole;

- võimalusel luua tulevikus aia sisse ligipääsetav sissesõpistus ehk nn „mahutipesa”, kuhu mahutid on mugavalt ja ohutult paigutatavad ning jäätmeauto juhile hästi kättesaadavad;

- märgistada mahuti selgelt aadressi ja jäätmeliigi nimetusega, et vältida eksimusi ja tagada korrektsus tühjendamisel.

Üheskoos saame tagada, et jäätmeveo teenus muutub sujuvamaks, turvalisemaks ja tõrgeteta toimivaks.

Täname mõistva suhtumise ja koostöö eest!

Küsimuste korral pöörduge Ragn-Sells AS poole e-posti aadressil info@ragnsells.ee või telefonil 60 60 439.

Ragn-Sells AS

TEADE

Lüganuse vald otsib jõulukuuske

Lüganuse Vallavalitsus ootab maa- ja metsaomanike pakkumisi jõulupuu soetamiseks.

Puu peaks olema vähemalt 10 meetrit kõrge, sirge tüvega, kahar ja sümmeetrilise võraga. Oluline on, et kuusele pääseks ligi kraana ja veoautoga ning selle saaks langetada hooneid ja õhuliine kahjustamata.

Pakkumise juurde palume lisada nii foto pakutavast puust, asukoha kirjelduse, puu kõrguse, omaniku kontaktandmed. Pakkumine tuleb saata hiljemalt 10. novembriks e-posti aadressile: maksim.danilov@lyganuse.ee.

Kõik laekunud pakkumised vaadatakse üle, sobiva kuuse langetamise ja transpordi korraldab valla majanduskeskus.

Jõulupuu tuuakse linna esimeseks advendiks, esimesel advendil süttivad kuusel traditsiooniliselt jõulutuled.

LVL

Kuuse paigaldamine Kiviõlis 2024. aastal.

Haljala–Kukruse maantee-lõigu trassialternatiivide võrdluse tutvustus

Haljala–Kukruse vahelise maanteelõigu riigi eriplaneering on jõudnud etappi, kus on valminud trassialternatiivide võrdlustulemused. Kõik huvilised on oodatud avalikele aruteludele uuringute tulemustega tutvuma!

Arutelud toimuvad:

- 18.11 kell 17:30 Viru-Nigula rahvamajas (Kunda tee 8, Viru-Nigula alevik, Viru-Nigula vald)
- 19.11 kell 17:30 Lüganuse rahvamajas (Lüganuse tee 25, Lüganuse alevik, Lüganuse vald)
- 24.11 kell 17:30 Sõmeru keskusehoones (Kooli 2, Sõmeru alevik, Rakvere vald)
- 25.11 kell 17:30 Saka rahvamajas (Saka küla, Toila vald)
- 26.11 kell 17:30 veebikoosolek (Microsoft Teams)

Lõplikku maanteekoridori kulgemist veel kinnitatud ei ole, see selgub asukoha eelvaliku etapis 2026. aasta lõpuks. Võrdlustulemuste ja uuringute materjalidega on võimalik tutvuda planeeringu kodulehel www.haljalakukruse.ee alates 10. novembrist.

Haljala-Kukruse ligi 70 kilomeetri pikkuse maanteelõigu planeerimine ja tulevikus välja ehitamine on osa Eesti maanteevõrgu ohutumaks ja turvalisemaks rajamisest. Praegune tee kavandatakse 2+2 maanteeks, kus sõidusuuna on eraldatud ning ohtlikud ristmikud ja vasakpöörde asendatud eritasandiliste liiklussõlmedega. Selle tulemusena muutub maanteesõit läbi kahe maakonna turvalisemaks, sujuvamaks ja ajaliselt lühemaks. Samuti paraneb ühendus Tallinna ja Ida-Virumaa vahel.

Haljala-Kukruse riigi eriplaneeringu koostamist korraldab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Küsimused on võimalik ette saata e-postile anne.martin@mkm.ee.

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Arutelu õunapuupargis kandis vilja – kogukond tuli kokku

Õunapuudelt langevad lehed, saagid on salves, mõnus on pehmes tugi- toolis meenutada suve.

Kogukond on kui elus organism – ta kasvab siis, kui inimesed tulevad kokku, suhtlevad ja loovad midagi ühiselt. Kogukondade uurija, Tartu Ülikooli teadur dr Dagmar Narusson on öelnud: „Me vajame praegu ja tulevikus kogukondi, et ühiskond saaks erinevate väljakutsete ja kriisidega paremini hakkama,” („Kas viga näed laita?” podcast’i 5. osa). See mõte sobib hästi iseloomustama seda, mis toimus 19. augustil Kiviõlis, kui õunapuupargis peeti esmakordselt kogukonnapäeva. Päev toimus taasiseseisvumispäeva tähistamise võtmes ja tõi kokku inimesi Kiviõli linnast ja mujalt Lügänuuse vallast.

Õunapuupark – sümbolne koht aruteludeks ja koosolemiseks

Õunapuupark valiti sündmuse toimumispaigaks põhjusega. See on koht, mis on viimastel aastatel tekitanud elavat arutelu – kuidas seda parki kujundada, mida sinna lisada, milline peaks olema avalik ruum, mis kõnetab kõiki. Just need küsimused annavad kogukonnale elu ja tähenduse.

Päeva avas paneeldiskussioon, kus meenutati õunapuupargi arenduse algust – praeguse Kiviõli Riigikooli algatatud Loomefesti, mille korraldamise käigus tekkis tollastel koolinoortel idee õunapuupargi praktilisest ja tänapäevasest funktsionaalsemast kasutamisest. Kohalik omavalitsus haaras sellest kinni. Nagu öeldakse, aega läks, aga asja sai! Arutleti ka selle üle, kuidas parki ja selle ümbrust võiks edaspidi veelgi rohkem kogukonna teenistusse rakendada, kuidas tagada pargis puhtus,

kord ning linnaelanike heaperemehelik suhtumine. Kõlama jäi mõte, et oluline on rääkida, kuulata ja leida ühisosa ning parimad lahendused. Erimeelsused näitavad, et inimestele läheb korda, mis nende kodulinnas toimub.

Koht, mis tõi inimesed kokku

Kogukonnapäev pakkus nii tegevust, kui mõtteainet. Park täitus töötubade, arutelude ja muusikaga. Osalejad said meisterdada, proovida uusi oskusi, vaadata tulevikupargi visiooni ning lihtsalt olla koos. Päeva jooksul esinesid Lügänuuse kapell ja MandoTrio, kes tõid kuulajatele tuttavaid lugusid ja hea tuju ning kaasahaarava ühistantsu. Õunapuupark muutus üheks

õhtuks tõeliselt hubaseks ruumiks. Pitsist lipuketid, küünlad, võrkiiged ja soe valgustus löid õhkkonna, mis kutsus inimesi peatuma ja juttu ajama. See oli ruum, kus kõik tundsid end oodatuna.

Kogukond sünnib väikestest sammudest

Kogukonnapäeva korraldajate sõnul oli ürituse eesmärk tuua inimesed kokku ja luua uusi sidemeid. Sageli elame kõrvuti, aga mitte koos – sellised päevad aitavad seda muuta. Kui inimene tunneb, et ta on kusagile oodatud ja saab ise midagi panustada, siis kasvab ka tema side kodukohaga. Olgu see ühine koristuspäev, aiandus või lihtsalt naabritevaheline vestlus – iga

samm loeb. Kogukond on nagu õunapuu, ta vajab hoolt, aega ja valgust. Kui neid on, hakkab ta kandma vilja. See lihtne künnid iseloomustas hästi kogu päeva meeleolu – rõõmsat, sooja ja koostegemisele avatut.

Koosloolest sünnib hooliv kogukond

Kogukonnapäev toimus Eesti Keele Maja Ida-Virumaa kogukondlike tegevuste projekti raames. Sarnased ettevõtmised toimusid tänavu 20. augustil ka Narvas ja Narva-Jõesuus, kus samuti otsiti viise, kuidas tuua eri taustaga inimesed kokku.

Kogukonnapäev Kiviõlis sai teoks tänu paljude inimeste koostööle – vabatahtlikele, töötubade läbiviijatele, toilitustajatele,

esinejatele ning kohalikule omavalitsusele, kes kõik panustasid selle nimel, et päev õnnestuks. Nagu korraldajad tõdesid, sünnib kogukond koosloomest ja hoolimisest.

Eesti keele maja loodab, et esimene kogukonnapäev innustas elanikke julgelt oma huvi ja ideid välja ütlemale – nii saavad uued algatused sündida just sealt, kus on inimesed ise. Mõtteid kogukondlike ja keeleõpet toetavate tegevuste laiendamise kohta võib julgelt jagada piirkondlikule koordinaatorile. Kontakt: www.integratsioon.ee/kontaktid.

Signe Viilop
Eesti keele maja
piirkondlik koordinaator

Ajaratta klubiõhtud

Kiviõli linna pensionäride ühing Ajaratas keerutab rõõmuga oma ratast iga kuu teisel esmaspäeval, et pakkuda klubi liikmetele mõnusat koosolemist ja head muusikat.

Septembris täitus saal tantsusammude ja hea tujuga, sest muusikat tegi Aleksander Nõlvak, kelle pillihääled ei lasknud kellelgi istuma jääda. Vaheajal pakkus vaimutoitu meie valla luuletaja Pille Naur, kes esitas südamlikke luuletusi otse oma sulest.

Oktoobrikuisel klubiõhtul särasid kontsertprogrammiga 55+ Kaarin ja Sten, kes jagasid ka laululehti, et kõigil oleks võimalik kaasa laulda. Tantsuks mängisid Raimond ja Leho, kelle mõnusad rütmid panid isegi tagasihoidlikumad jalga keerutama.

Meie usinad perenaised olid kaasa toonud oma parimad hoidised kõikvõi-

malikest viljadest, mida loodus pakkunud ja fantaasia loonud. Kõige põnevama korvitaie tõi Heinar, kes tutvustas oma mitmekesiseid hoidiseid ja avaldas nii mõnegi salajase nipi, kuidas ühest tavalisest kõrgiviljast saab tõelise delikaatsi.

Novembrikuus valmistume juba martideks ja kadrideks – seega on oodata põnevat ja meeleolukat õhtupoolikut. Vanus on vaid number, aga hea tuju – see on elustiil.

Liivi Jakovlev
juhatuse liige

Fotod: erakogu

Püssi Linna Selts edendab kogukonnatunnet ja loob uusi traditsioone

MTÜ Püssi Linna Selts loodi 2021. aastal eesmärgiga arendada ja heakorradada Püssi linna ning tagada sotsiaalne heaolu kõigile kogukonna liikmetele, olenemata vanusest. Käesoleval aastal on selts astunud mitmeid samme, et tugevdada kogukonna sidusust ja toetada kohalike elanike heaolu. Meie eesmärk on kujundada Püssist elujõuline ja koostööne väikelinn, kus väärtustatakse inimeste algatusvõimet ning ühist tegutsemist. Anname ülevaate sel aastal toimunud ettevõtmistest ning tutvustame ka tulevase sündmuse, kuhu on oodatud kõik huvilised.

Mõttetalgud ja kogukonna arutelud

20. märtsil kogunesid kogukonna liikmed Püssi kultuurimaja mõttetalgutele, et üheskoos arutleda, kuidas anda uus elu endisele klubihoonele ning kuidas soodustada kogukonnas isetegemist ja panustamist. Arutelul osales arvukalt kohalikke elanikke ning saadud ideed andsid väärtusliku sisendi linna kultuurielule arendamiseks.

Kriisivalmiduse töötööd

28. aprillil toimus kogukonnale suunatud kriisinfo- ja praktiliste töötubade päev, kus kriisivalmidusest rääkisid Päästeamet, Naiskodukaitse Alutaguse ringkonna Lügänuuse jaoskond, Ida prefektuuri abipolitseinikud ning Lügänuuse Vallavalitsuse kriisikomisjon. Tegevusi jätkus nii suurtele kui väikestele ning osalejad said kasulikke teadmisi, kuidas oma kodu ja peret kriisilukordadeks ette valmistada.

Kevadtalgud

3. mail toimusid traditsioonilised Püssi linna koristus- ja saagimistalgud, mille käigus korraldati üheskoos linnaruumi ning anti panus Püssi kaunimaks muutmisel.

Terve ja teadlik kogukond

Juunis sai Püssi Linna Selts positiivse rahastuse Euroopa Sotsiaalfondi+ projektile „Terve ja teadlik: elujõuline kogukond

läbi vaimse, füüsilise ja rahalise tasakaalu“. Projekti raames on ellu viidud mitmeid tegevusi, mis on suunatud eelkõige 55+ vanuses kogukonnaliikmetele.

Toimunud on jooga- ja kunstiteraapia töötööd, tervisliku toitumise koolitus ning kepikõnni treeningud. 24. oktoobril toimuvad projekt rahatarkused töötööd, 18. oktoobril toidutegemise koolitus ja 2. detsembril heaolu ja tervise alane koolitus.

Koosloomepäev ja uued traditsioonid

28. augustil toimus Püssi kogukonna koosloomepäev, millest kujunes meeleolukas ja ühendav ettevõtmine. Seltsil on plaan kujundada sellest iga-aastane Püssi suvelõpu traditsioon, mis toob inimesi kokku ning tugevdab kogukonnatunnet nii enda piirkonnas kui ka teiste kogukondadega.

Maale elamise päev ja kogukonnatuba

20. septembril avasime oma kogukonnatuba ukse maale elamise päeval, kus tutvustasime seltsi tegevusi ja kohtusime OÜ Tuhavägi meeskonnaga.

Püssi Linna Seltsi Naisteklubi

Eriti uhked oleme selle üle, et hoo on sisse saanud Püssi Linna Seltsi Naisteklubi,

mis toob kokku eri vanuses naisi, et jagada kogemusi, toetada enesearengut ja tugevdada kogukonnasisest koostööd. Klubi kohtub iga teisipäeval kogukonnatuba, mis on muutunud tähtsaks kohtumispaigaks, kus toimuvad arutelud, töötööd ja klubiõhtud. Nüüd on liitunud toaga ka noorsootöötaja kes tegeleb lastega esmaspäeval, teisipäeval, neljapäeval ja reedel.

Püssi Linna Selts tänab kõiki, kes on seni kaasa löönud ja kutsub uusi huvilisi liituma, et üheskoos muuta Püssi veelgi tugevamaks, hoolivamaks ja elujõulisemaks kogukonnaks. Meie tegemistel saad silma peal hoida Facebooki lehte jälgides.

Püssi Linna Selts

Fotod: Püssi Linna Selts

Väärikate päev tõi rõõmu, tänu ja südamlikke hetki

Oktoobrikuu esimesel päeval tähistasime Kiviõli rahvamajas eakate päeva, mis tõi kokku kogu piirkonna väarikas eas elurõõmsad inimesed. Päev oli täis tänu, soojust ja muusikat – just nii, nagu sobib pidupäevaks neile, kelle tarkus ja elukogemus on meie kõigi rikkus.

Peoõhtu avas mustkunstnik. Peagi võttis laval koha sisse Laikrete pereansambel, kelle südamlikud laulud ja kodune soojus puudutasid iga kuulajat. Õhtu tantsulise osa eest hoolitses Kiviõli rahvamaja bänd Põhjatü, kelle hoogne muusika kutsus publiku tantsupõrandale ning pani kõigi südamed rõõmsalt põksuma.

Ida-Virumaa eakate päeva tähistamine oli 7. oktoobril, kus tunnustati ja tänati maakonna tublisid sotsiaaltöötajaid ja eakaid, kes on pühendunult tegelenud vanemaaliste heaolu ja toetamisega. Sündmuse üks südamlikumaid hetki oli Heli Vähi koostatud stsenaarium „Vanaema ja lapselapse vestlus raamatutega“, mis jutustas soojalt ja mõtlemapanevalt lugemise ja lähedaste suhete tähtsusest. Oma etteastega lõbustasid vaatajaid Jõhvi kultuuri- ja huvikeskuse väikesed esinejad. Meeleolu hoidis kõrgel Anne Velli, kelle humorikad lood ja südamlik esitus viisid publiku tantsuma ning tekitasid tõelise peomeeleolu. Aitäh korraldajatele, esinejatele ja osalejatele, kes muutsid eakate ja väarikate päeva eriliseks ja meeldejäävaks!

Maret Salk

Pildid Kiviõli rahvamajas toimunud peost. Fotod: Viivian Päll

HARIDUS

Foto: Kiviõli Riigikool

Õpetaja, oled minu täht

Koolipere jaoks on õpetajate päev olnud olulisel kohal traditsioonide seas. Päeva teeb eriliseks õpilaste korraldatud pidulik kontsert-aktus, kus kõlavad südamlikud sõnavõtted, armsad etteastet. Vahest panevad ennast ka õpetajad laste rolli ja esitavad pidulikul päeval näidendi, nagu tegid seda Lüganuse õppekoha õpetajad.

Lisaks on põnev see, et lõpuklasside õpilastel on võimalus proovida õpetajaametit, olles õpetajale töövõime või lausa asendusõpetaja. Peale klassi ees enda proovilepanekut, leidsid noored, et kõige olulisemad oskused on õpetaja tööriistakohvril oskus hoida tähelepanu, tasakaalu ja rahu. Õpetajate päeva rollivahetus annab väärtusliku õpikogemuse ja oskuse hinnata õpetaja igapäevatööd.

Rahvusvahelise õpetajate päe-

va raames väärtustatakse õpetaja tööd, tänatakse ja tunnustatakse neid, kes teinud midagi rohkemat, midagi silmapaistvat. Meie õpilased kinkisid õpetajatele tunnustava medali „Oled minu täht“. Tunnustime kooliperega rõõmu ja tänasime omaltpoolt meie Kiviõli Riigikooli kunstõpetuse õpetajat Kristi Markoviti, kes kuulutati Ida-Viru haridusgalal „Õppides läbi elu“ aasta õppija 2025 laureaadiks.

Parim viis õpetamiseks on oma

eeskuju näitamine. Õpetamise ülim eesmärk on tekitada õppimisrõõmu ja uudishimu, mis oleks elukestev. Õpetajate päev andis võimaluse kõigile, kes soovisid, väärtustada, tänada ja tunnustada oma õpetajaid, eeskujusid, toetajaid ja inspireerijaid. Igal ühel meist on olemas oma TÄHT.

Helena Paist
Kiviõli Riigikooli kogukonnajuht

PILTUUDIS

Septembri lõpus tähistas Kiviõli linna lasteaed Kannike 40. sünnipäeva. Lasteaiälapsed esinesid külalistele imelise näidendiga. Vastastikust tänamist ja õnnitlemist jagus kuhjaga. Edu sellele kaunile majale ja meeskonnale!

Huvitegevusest Maidla koolis

Sellel õppeaastal on meie kooli pikapäevavõrk muutunud veelgi sisukamaks ja toredamaks. Soovime, et pärast koolipäeva oleks lastel võimalus puhata, liikuda ja arendada oma oskusi mänguliselt. Sellepärast oleme pikapäevavõrku rikastanud põnevate tegevustega.

Lugemisringis võtame ühiselt aega raamatute ja juttude lugemiseks. Arutleme loetut, mõtleme tegelastele kaasa ja jagame oma arvamusi. Iga kord avastame midagi uut ning õpime üksteise mõtteid kuulama.

Lauamänguringis valitseb rõõmsa elevus. Mängime erinevaid sõna- ja mõtlemismänge, otsime sõnu kindla tähega ning lahendame keeleoskust arendavaid

ülesandeid. Nii kasvab laste sõnavara, areneb tähelepanu ning õppimine muutub mänguliseks ja põnevaks.

Esmaspäeviti kogunevad 1.–4. klassi uudishimulikud õpilased Kolme Pörsakese teadusringi, et avastada teaduse põnevat maailma. Iga kord ootab ees midagi uut, mis paneb mõtlema, katsetama ja naerma.

Oleme ehitanud paberist torne, et mõista, kuidas lihtsad materjalid võivad muutuda tugevaks ja vastupidavaks konstruktsiooniks. Oleme mänginud detektiive, uurides, milliste markeritega erinevad esemed kirjutatud on, ning õppinud omaenda sõrmejälgi võtma, täpselt nagu päris teadlased laboratooriumis.

Teadusringis on tähtis uudishimu, koostöö ja julgus katsetada. Iga esmaspäev tõestab, et teadus pole sugugi igav, vaid on täis avastusi, üllatusi ja rõõmu!

Liikumisingid toovad igal kolmapäeval ja neljapäeval kokku rõõmsad lapsed, kes saavad end liikumismängudes ja meeskonnategevustes välja elada. Mängime kulli, teeme vahvaid harjutusi ja naudime liikumisrõõmu kogu hingest.

Oleme rõõmsad, et meie lapsed saavad pärast koolipäeva veeta aega tegutsedes, naerdes ja koos õppides.

Õpetajad Kristiina, Mariliin, Mihkel ja Karmen

Oktoobri keskel toimus Maidla lasteaia Mini-maru 2025

Alastasime koos teiste lasteaedadega mõnusa soojendusega ja seejärel läksime rõõmsalt erinevaid punkte läbima. Esimesena proovisime hernekotikestega rippuvaid sihtmärke tabada. Seejärel arutasime, mida oleks metsa hea kaasa võtta (nt joogipudel, tikud, kompass) ja mida võiks pigem koju jätta (nt kingad, lipsukesed). Lapsed arutlesid väga aktiivselt kaasa.

Järgmises punktis said lapsed proovida puulusika peal munaga väikese ringi läbimist, tutvuti sõduri varustusega ning saadi teada, kus peal sõdurid metsas magavad ja millise kotiga nad metsas käivad. Julgemad said ka kiivrit pähe proovida. Läbisime ka takistusraja, mis oli päeva tipp hetk – seda nauditi täiega! Lõpetuseks said kõik lapsed kiidukirja ja komme, millega saab mõnda aega suu magusaks teha.

Retke tegi Rõõmupesaga kaasa Hispaaniast tulnud vabatahtlik Rodrigo, kelle lapsed ilusti omaks võtsid ja kellest oli meile palju abi. Aitäh Rodrigole ja õpetaja Erikale, kes meile nii vahva Mini-maru korraldas.

Ragna Normak

Fotod: Maidla lasteaia arhiiv

Avalikud huviringid uuel hooajal

Lüganuse kultuurikeskus, lisainfo Virje Härm, tel 5334 5137.

KIVIÖLI RAHVAMAJA

Esmaspäev

17.00–18.10 tantsuring lastele.
18.00–19.00 aeroobika.
18.30–19.30 tantsuring harrastajatele.
19.40–20.50 kõhutants naistele.
17.30–21.00 pensionäride klubi Ajaratas, iga kuu teine esmaspäev.

Kolmapäev

10.00–11.00 memmede tantsurühm Lõngakera.
17.00–19.00 Gennadi Butuzovi nimeline vene segakoor.
17.00–18.40 tantsuring, laste vanem grupp.
18.00–19.00 aeroobika.
19.00–21.00 naisrahvatantsurühm Tuhkali.

Neljapäev

17.00–18.00 tantsuring lastele.
18.30–19.45 tantsuring harrastajatele.
18.00–21.00 vokaalinstrumentaalansambel Põhjatu.
18.00 näitering Otpad.
19.40–20.45 kõhutants naistele.

Reede

17.00–19.00 tantsuring, laste vanem grupp.
18.00–19.00 aeroobika.
18.00–20.00 Lüganuse kultuurikeskuse laulustuudio.

Pühapäev

11.00–13.30 Gennadi Butuzovi nimeline vene segakoor.
14.30–16.00 tantsuring 7–16-aastastele tüdrukutele.
16.00–17.30 tantsuring 7–16-aastastele poistele.
16.00 näitering Otpad.
17.30–19.00 tantsuring, täiskasvanute grupp.

Kontaktid:

- Aeroobika juhendaja Galina Nikolajeva, tel 5348 8298, galinan-10@yandex.ru.
- Tantsuringi (lastele, naistele, harrastajatele) juhendaja Alena Zemlyak, tel 5569 1164, alenazdance@gmail.com.
- Memmede tantsurühm Lõngakera juhendaja Maris Kriisa, tel 5340 7045, maris.kriisa@lyganuse.ee.
- Naisrahvatantsurühm Tuhkali juhendaja Helju Veedam, tel 5687 2875.
- Näitering Otpad juhendaja Natalia Tšikul, tel 512 0660.
- Pensionäride klubi Ajaratas Ülle Tiitsu, tel 5345 5611.
- Gennadi Butuzovi nimelise vene segakoori juhendaja Raissa Višnjoja, tel 5383 4756, vraechka@mail.ru
- Vokaalinstrumentaalansambel Põhjatu juhendaja Mehis Kreisman, tel 527 1601.
- Lüganuse kultuurikeskuse laulustuudio juhendaja Oxana Klein.

LÜGANUSE RAHVAMAJA

Kolmapäev

13.00–15.00 memmede tantsurühm Minnid-Mannid.

Neljapäev

18.00–20.00 Lüganuse kapell.

Pühapäev

15.00–18.00 Lüganuse segakoor.
11.00–12.00 Lüganuse naisteklubi 1 kord kuus.

Kontaktid:

- Memmede tantsurühma Minnid-Mannid juhendaja Helju Veedam, tel 5687 2875.
- Lüganuse kapelli juhendaja Maris Kriisa, tel 5340 7045, maris.kriisa@lyganuse.ee.
- Lüganuse segakoori juhendaja Kirill Gorjušin, kirill.gorjushin@gmail.com.
- Lüganuse naisteklubi juhendaja Elle Eero.

SONDA RAHVAMAJA (KOGUKONNAMAJA)

Esmaspäev

17.00–18.30 laste ja noorte näitering.
18.00–19.30 täiskasvanute harrastusteatr.

Kolmapäev

18.30–20.00 Sonda naisrahvatantsurühm.

Neljapäev

16.30–17.30 laste lauluring.
18.00–19.30 naisansambel SoLaNa.

Kontaktid:

- Täiskasvanute harrastusteatr, laste ja noorte näiteringi juhendaja Karmen Kõrts, tel 5818 8731, karmen.korts@lyganuse.ee.
- Sonda naisrahvatantsurühma juhendaja Riia Tallerman, tel 5818 8725, riia.tallerman@gmail.com.
- Laste lauluringi ja naisansambel SoLaNa juhendaja Maret Salk, tel 527 8269, maret.salk@gmail.com.

MAIDLA RAHVAMAJA

Teisipäev

17.30–19.00 line-tants, võimlemine Tuulest Viidud.
19.00–21.00 naisrahvatantsurühm Omasoodu.

Kolmapäev

12.00–14.00 eakate klubi Rukkilill (iga kuu 2. kolmapäev).

Neljapäev

18.00–20.00 line-tants, võimlemine Tuulest Viidud.

Pühapäev

18.00–20.00 segarühm Lampjalakesed.

Kontaktid:

- Naisrahvatantsurühma Omasoodu juhendaja Maris Kriisa, tel 5340 7045, maris.kriisa@lyganuse.ee.
- Line-tantsu ja võimlemise Tuulest Viidud juhendaja Pille Naur, tel 522 9200, pillenaur@gmail.com.
- Eakate klubi Rukkilill juhendaja Tiit Aruvee, tel 515 6472.
- Segarühma Lampjalakesed juhendaja Merike Hobolainen, tel 514 3951

PÜSSI KULTUURIMAJA

Esmaspäev

17.00–18.00 noorte jõutreening.
20.00–21.00 enesekaitse trenn.

Teisipäev

11.30–12.30 tervisevõimlemine.
16.00–17.30 võrkpall.
17.30–18.30 daamide jõutreening.
19.00–21.00 sulgpall.

Kolmapäev

18.00–19.00 jooga.
20.00–21.00 enesekaitse trenn.

Neljapäev

16.00–17.30 võrkpall.
17.30–18.30 daamide jõutreening.
19.00–21.00 sulgpall.

Reedel

07.00–08.00 enesekaitse trenn.
17.00–18.00 noorte jõutreening.

Kontaktid:

- Daamide ja noorte jõutreeningu juhendaja Maris Jaanus, tel 5884 5777.
- Enesekaitse trenni juhendaja Idablokk, tel 5886 2242.
- Tervisevõimlemise juhendaja Jelizaveta Lušnjak, tel 512 8210.
- Sulgpalli juhendaja Aigar Kägu, tel 514 0279.
- Jooga juhendaja Enel Kärbo, enkelkarbo@gmail.com.
- Võrkpalli juhendaja Susanna Apri, susanna.apri@lyganuse.ee.

Medalisadu Vilniuses. Foto: SK Idablokk

Medalisadu Vilniuses

27. septembril võtsid tublid SK Idablokk noorsportlased osa Koeran Ambassador's Cup võistlusest Leedus, Vilniuses, kust toodi koju palju auhinna-lisi kohti ja medaleid.

1. koht: Jan Murasov (Youths - 30kg „B“); **Cristofer Salmus**

(Youths - 40kg „B“);

2. koht: Marleen Eliste (Youths - 36kg „A“); **Maria Djvorjaninova** (Youths + 48kg „A“); **Joanna Lumiste** (Cadets - 55kg „B“).

3. koht: Jan Murasov (Youths

- 30kg „A“); **Marleen Eliste** (Youths - 36kg „B“); **Lenna Allika** (Youths - 48kg „B“); **Maria Djvorjaninova** (Cadets - 51kg „A“); **Joanna Lumiste** (Cadets - 55kg „A“); **Emilia Looper** (Juniors - 55kg „A“).

16 meeskonda ning SK Idablokk võitis meeskondlikus arvestuses 7. koha.

Suur tänu pühendunud treeneritele Marsel Kim ja Valeriia Vysoka ning palju õnne kõikidele võitjatele!

Võistlustest võitis osa

SK Idablokk

Suurepäraseid tulemusi Riias

Alisa Prokopova osales 4. oktoobril Riga Open G1 taekwondo võistlusel. Kokku osales võistlusel 555 osalejat, 148 meeskonda 46 erinevast riigist. Alisa võistles kadetid -47 kg klassis ning alistas vee-randfinaalis Olivia Rantala (FIN) tulemusega 2-0. Poolfinaalis tuli tunnistada Filuca Due Borstrom Han-

seni (SWE) paremust, kes võitis tasavägise round'i lõpus ühe punktiga 2. koha ning Alisa naases kodumaale pronksmedaliga.

Palju õnne Alisale ja tema vanematele! Loodetavasti on see alles algus ning teda ootab veel pikk ja edukas sportlaskarjäär.

SK Idablokk

Alisa Prokopova. Foto: SK Idablokk

Kiviõli poksiklubi uudised

Algas uus hooaeg, täis võistlusi, võite, kaotuste kibedust ja muidugi unustamatuid emotsioone. Olen kindel, et röömsaid hetki tuleb sel aastal palju!

Suvi möödus, nagu ikka, kiiresti ja peaaegu märkamata ega röömustanud meid just paljude päikesepaistelis-te päevadega. Selle aja jook-sul treenisid meie poksijad aktiivselt oma füüsilist vormi ning kõige sihikindlamad täiustasid tehnilist ja taktika-list meisterlikkust.

Suve jooksul jõudsid klubi sportlased osaleda rahvusvahelistel võistlustel Riias ning Soome pool kutsus meie poksijad matškohtumistele Soome ja Eesti koondiste vahel Porvoos ja Helsingis.

10.–12. oktoobril toimus rahvusvaheline poksiturniir Tallinn Open, kus osalesid

Foto: Kiviõli poksiklubi

sportlased viiest riigist: Saksamaalt, Soomest, Lätist, Leedust ja Eestist. Arvukaim meeskond tuli Soomest: 36 poksija seas esinesid nii rahvuskoondise esinumbrid kui ka varuvõistlejad. Naiskond oli esindatud tagasihoidlikumalt – kuue poksijaga vanusekategorias U19 ja Elite kuni 40 aastat.

Võistlused toimusid spor-

dihallis „Kalev“, kus kolme päeva jooksul mõtsid oma jõudu kahe ringi peal 144 poksijat. Kiviõli poksiklubi esindasid turniiril neli sportlast: Anna Fefelova, Mark Kozlov, Bogdan Višnevski ja Kirill Dubkov. Kahjuks ei saanud Kirill terviseprobleemide tõttu ringi astuda. An-nal samuti ametlikke matše

ei toimunud, sest vastased jäid haiguse ja vigastuste tõttu tulemata, kuid ta treenis kahe päeva jooksul sparringu käigus Soome ja Eesti sportlastega, saades väärtuslikku praktilist kogemust.

Bogdan Višnevski võitis finaalis Saksamaa sportlase ja sai kuldmedali, Mark Kozlov aga alistas Tallinna klubi „Dünamo“ esindaja ning tuli samuti turniiri võitjaks.

Kolm võistluspäeva, kaks kuldmedalit – suurepärase tulemus ja hindamatu kogemus.

Järgmised võistlused toimuvad Jõhvis. Hoiame põialt ja soovime edu meie sportlastele!

Tegele poksiga ja sa suudad alati ennast kaitsta!

Vladimir Tšurkin
Kiviõli poksiklubi treener

Frank Ravoit – Eesti meister!

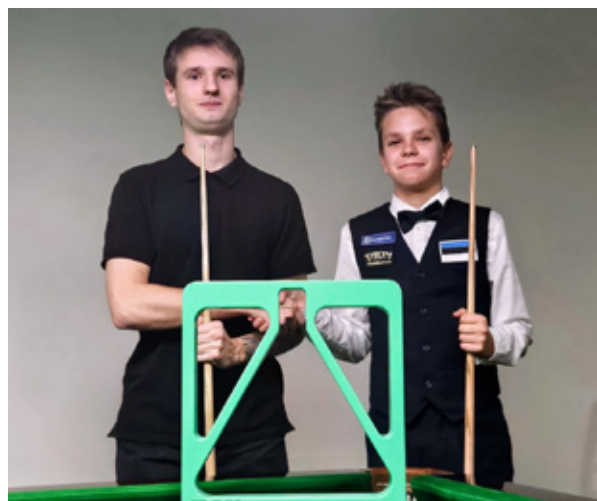
Kiviõli Riigikooli õpilane Frank Ravoit võitis snuukri Eesti meistritiitli U21 vanuseklassis.

Sel nädalavahetusel selgusid parimad snuukri mängijad vanusekategorias U21. Finaali jõudsid Nikita Soo ja Frank Ravoit, kus Frank saavutas kindla 3-0 võidu. Kolmanda koha saavutas Marcus Aarde. Noorte EMV snuukris on

tagasi võistluskalendris peale enam kui kümneaastast pausi ja Eesti Piljardiliit on ülimalt tänulik toetajatele, korraldajatele ja treeneritele, ilma kelle-ta see suur edusamm ei oleks võimalik!

Allikas: Eesti Piljardiliit

U21 EMV finalistid, Nikita Soo (vasakul), Frank Ravoit (paremal).

5 asja, mida inimesed varjumise kohta päästeametilt enim küsivad

Oktoobris algas päästeameti kampaania „Varjumiseks on 3 minutit – kuhu jõuad sina?“, mille eesmärk on anda inimestele selge arusaam, et ohuteavituse korral peab varjumine toimuma kiiresti ja seal, kus sa parasjagu oled. Inimesed on päästeametile kampaania esimesel nädalal andnud palju tagasisidet ning teeme nüüd kokkuvõtte viiest enim levinud teemast.

Eestis puuduvad avalikud varjendid, kuhu mul siis minna?

See on tõsi, et Eestis ei ole taasiseseisvumisest saati uusi varjendeid ehitatud. See nüüd aegamööda muutub, kui seadusmuudatuste järel hakkavad ka uutesse hoonetesse, kus käivad rahvamassid, tekkima varjendid. Kuna alustame varjendite ehitamisega põhimõtteliselt nullist, siis piisava võrgustikuga varjendite süsteemi üles ehitamine võtab aastakümneid.

Olukorras, kus meil varjendeid veel ei ole, kuid siiski võib olla vaja kaitset leida, kasutame varjumiskoh-tadena ära võimalikult palju olemas-olevaid hooned. Plahvatusohu korral võib sind rasketest vigastustest või surmast päästa ka teadlik tegutsemine: kohene varjumine tugevate seintega siseruumi, võimalikult madalale korrusele, eemale akendest. Ukraina sõja kogemus näitab, et väliskeskkonnas või akendega taas viibides on sadu kordi suurem tõenäosus vigastada või surma saada kui varjumiskohas.

Kui ma sireeni ei kuule, kuidas ma siis ohust teada saan?

Sireenid on ainult üks osa riiklikust ohuteavitusest ning need on kasutusel ainult Eesti suurimates asulates. Sireenid on selleks, et hoiatada ohu eest inimesi linnatänaval. Siseruumi ei pruugigi sireene kuulda olla, kuna see sõltub erinevatest asjaoludest: hoone helikindlusest, ilmastikuoludest, sireenide asuko-hast jne.

Muul juhul peab ohuteavitus inimesteni jõudma läbi teiste kanalite, milleks praegu on kasutusel SMS, teavitus „Eesti äpp“ ja „Ole valmis!“

mobiilirakendustes ja ribatekstidena ERR kanalites ETV, ETV+, portaal-is ERR.ee ja uudiste äpis. Järgmisel aastal on plaanis välja arendada ka cell broadcast, mis võimaldab saata ohuteavituse momentaalselt ning sõltuvalt ohutasetest panna telefoni heli ja valgusega ohust teada andma ka siis, kui telefon on hääletu režiimi peal. Ohuteavituse süsteemi tuleb pidevalt edasi arendada.

Uusarendustel ja paljudel teistel hoonetel ei pruugi keldreid olla ning hoone on suures osas klaasist, mida siis teha?

Ohuolukorras ei pruugi kahjuks alati ideaalseid lahendusi olla ning peame leidma olemasolevas kesk-konnas parima võimaliku lahendu-se. Üldine soovitus on tõesti minna keldrisse, aga selle puudumisel ole võimalikult madalal korrusel ja kasuta muid turvalisemaid ruume. Oluline on akendest eemale hoid-mine, püsimine siseruumis, kus sinu ja väliskeskkonna vahele jääb vähemalt kaks tugevat seina jne: sel-listeks ruumideks on tihti peale van-nitoad, WC-d, trepikojad. Lahendusi on erinevaid, osad pakuvad paremat kaitset kui teised. Kui muud üle jää, aitab natukenegi paksu kardina akendele ette tõmbamine. Paraku on fakt see, et hoonest väljaspool on oluliselt suurem risk plahvatusse kor-ral millegagi pihta saada.

Keldrisse minnes on oht, et maja variseb kokku, kuidas on sellega lood?

Ukraina kogemus näitab, et tihti peale võivad hoone ülemi-sed korrused või terve külg saada raskesti vigastada, kuid konstruktsioon siiski peab ning madalama-tel korrusel on inimestel õnnest-nunud turvaliselt varjuda. Samuti aitab oluliselt kaasa keldri või ma-dalamate ruumide kohandamine – näiteks lae või seinte toetamine, et ruum peaks ka siis, kui majas on varinguid. Kaitsetult õues olles on paraku tõenäosus raskesti viga või surma saada sadades kordades suurem. Kui räägime varjumiskoh-tade loomisest ja kohandamisest, siis tasub selle käigus alati mõelda ka lisaväljapääsudele just sellistel puhkudel, kui on toimunud varing ning põhiväljapääs on seetõttu ta-kistatud.

Olen tänaval ning läheduses pole ühtegi avalikku varjumiskohta ning piirkonnas on ainult kinni-sed hooned ja eramajad. Mida siis teha?

Kui oled õues ja ühtegi siseruu-mi läheduses pole, siis plahvatus-ohu korral ära jää lageda taeva alla lihtsalt seisma. Parim viis end sel hetkel kaitsta on heita pikali maa-lohku või kraavi ning katta pea kä-tega. Kõige ohtlikum on jääda püsti

ja nähtavaks. Varjumine tähendab, et sa vähendad oma haavatavust – iga takistus sinu ja ohu vahel võib päästa sind rasketest vigastustest. Pea meeles, et plahvatusse korral on kõige ohtlikum selle tagajärjel oht-likul kiirusel laiali lenduvad killud ja esemed, millega võid pihta saada. Seetõttu tuleb hoida end võimalikult maapinna lähedal.

Vaid iga kolmas inimene tegut-seks korrektselt ja varjuks sireene kuuldes või EE-ALARMilt ohutea-vituse saamisel kohe selle lähimasse siseruumi. Paljud võivad end pahaa-imamatult ohtu seada: osa otsiks es-malt infot ja seetõttu reageeriks aeg-laselt, osa lahkuks asukohahoonest, et minna kaugel asuvasse avalikku varjumiskohta ja osa ei teeks üldse midagi.

Eesti on turvaline ja kaitstud riik, kuid kindlustunnet suurendab tead-mine, et kui olukord seda nõuab, siis oskame õigesti käituda. Me ei saa kontrollida kõiki olukordi, aga me saame kontrollida seda, kuidas me neile reageerime. Varjumine on hä-davajalik olukordades, kus on kiire ja otsene oht elule ja tervisele, näi-teks tööstusõnnetuse, plahvatusohu, sõjalise rünnaku või muu ootamatu ohu korral.

Lisainfo: www.olevalmis.ee/varjumine

Päästeamet

In memoriam

Alla Simm

(27.01.1927 – 13.10.2025)

Meie seast on lahkunud lugupeetud ja hinnatud arst Alla Simm. Alla Simm sündis 27. jaanuaril 1927. Ta elas Kiviõli linnas üle 70 aasta ning töötas aastaid Kiviõli haiglas nii arsti, peaarsti ase-täitja kui laboriarstina. Endiste kolleegide sõnul oli Alla haiglas töötades väga kogenud meedik, hea kolleeg, kes oli alati abivalmis ning jagas hea mee-lega oma kogemusi ka noorte kolleegidega. Teda jäädakse mee-nutada kui kohusetundlikku, intelligentset ja sõbralikku inimest. Edisised töökaaslased ja patsiendid jäävad doktor Simmi mäleta-ma väga hooliva ja tähelepaneliku arstina. Viimased aastad veetis Alla Simm Kiviõli Tervisekeskuses. Langetame leinas pea. Avaldame kaastunnet lähedastele.

Lüganuse Vallavolikogu
Lüganuse Vallavalitsus

MÄLESTAME LAHKUNUD VALLAKODANIKKE	
Larissa Novikova	27.03.1948-05.10.2025
Arno Lõomets	17.01.1936-08.10.2025
Igor Pelykh	15.11.1960-19.10.2025
Are Saul	25.10.1952-20.10.2025
Heino Leppik	05.10.1935-21.10.2025
Tamara Tater	04.10.1936-22.10.2025

Sündis maailma pisike ime,
Sai endale päris oma nime,
Oma päikese, tähe ja tee,
Paikse paiga südame sees...

Palju enne, uus vallakodanikud!

Aurelia Filatov sündinud 23.09.2025
Mihail Pislar sündinud 25.09.2025
Renard Riibak sündinud 27.09.2025

Õnnitleme oktoobrikuu juubilare ja sünnipäevalapsi!

96
Koidula Kivisilla

93
Helgi Vinni

92
Heino Innos

91
Asta Pääro
Zinaida Shaukhina

90
Niina Parve
Nadežda Tuy
Larissa Sobot

85
Mykhailo Baran
Nikolai Miškov
Malle Kõrts
Antonina Bomm
Jekaterina Mironova
Ljusjena Konsa
Juta Vilumets
Õilme Podolskaja

80
Raisa Artyuhovskaya
Ljutsia Bakulo

75
Arvo Pärtna
Jaanus Kuusik
Ljudmila Miilits
Pille Tropp

Lüganuse vallalehes õnnitletakse väarikasse ikka jõudnud vallakodanikke (75, 80, 85, alates 90-est iga aasta). Palume neil, kes ei soovi vallalehe kaudu õnnitlusi saada, anda sellest teada telefonil 332 5840, 512 4398 või e-posti teel viivian.pall@lyganuse.ee.

„On raamatutes tähed reas – ka mina luuleridu sean“

30. septembrini oli võimalus esitada luuletusi, muinasjutte, kirjandeid ja esseid Lüganuse kultuurikeskuse ja Lüganuse valla raamatukogu poolt välja kuulutatud loomevõistlusele.

Laeus nelja autori loomingut. Lüganuse vallalehes on võimlik sel-lest osa saada.

Täname autoreid ja ootame 14. märtsil 2026 Sonda rahvamajja emakeelepäeva tähistama.

Karmen Kõrts
Lüganuse Kultuurikeskus

Miks?
*Mõtlen asjadest, millest aru ei saa...
Miks mõni tee on sirge, miks mõni kõver olema peab?
Miks kaob, liig tihti, tulevik helge?
Miks süda haavatav on ja miks tihti pole ta julge?
Miks tundma peab hirmu, kui ehk ohtugi pole?
Miks õigeid otsuseid tehes, hiljem tundub see vale?
Miks ärevaks teeb meid taevalik imed?
Miks üirikesel eluteel tihti ollakse pime?*

Habras õnn
*On kaunid meil metsad ja kaunis me maa.
Kes võõrsile läinud, ihkab koju nüüd taas.
Ta lahkuma pidi, kui oli meil sõda.
Nii karm..., et see metsast võttis ka põdra.
Aga meie siin oleme sündind ja kasvand.
Miks mõtted meil loiid ja kehadki rasvas?
Ei tunne me häda, kõik tuleb meil kätte ja kui miskit on mäden, kohe viskume vette.
Ei talu me raskust, ei talu me vaeva.
Kas nõnda siis soovime pääseda taeva?
Oh tuleks meil mõistmist ja arukust pähe,
et rahu ja rõõm meie kätest ei läheks..
Küll jagub neid rahvaid, kes ihuvad hammast, et ümber lükata me uhket Vabadussammast. Hoidkem siis kokku me vennad ja naabrid ei läbi meist murra nii murede haavlid.*

Autor Tiina Pensa

KULTUURIKALENDER	
01.11.2025 , kell 19.00, Lüganuse rahvamaja	Tantsuõhtu, mängib Olev Mäe.
05.11.2025 , kell 19.00, Kiviõli rahvamaja	Isadepäevakontsert, Sadam ja Saar.
11.11.2025 , kell 19.00, Sonda kogukonnamaja	Uus hooaeg! Lüganuse mälumängusarja 1. mäng.
13.11.2025 , kell 19.00, Maidla rahvamaja	Hingedeaja õhtu juttude ja muusikaga. Duo Maili Metssalu ja Jaan-Eerik Aardam.
21.11.2025 , kell 16.00, Sonda kogukonnamaja	Meenutuste pärastlõuna - Georg Ots
22.11.2025 , kell 19.00, Kiviõli rahvamaja	Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud projekti „Ligipääsetav Stand-up“ raames tasuta stand-up õhtu. Esinevad Martin Laasik, Janar Peterson, Mikk Mägi, Martin Levo ja Rivo Roost.
26.11.2025 , kell 19.00, Kiviõli rahvamaja	Etendus „Viimane metsavend“.
28.11.2025 , kell 16.30, Sonda kogukonnamaja	Etendus lastele „Päkapikula“
30.11.2025 , kell 16.00, Kiviõli kuuse juures	Esimese adventiküünla süütamine.

KIRIKUKALENDER	
EELK Lüganuse Ristija Johannese kogudus	
2. november , kell 10.00, Lüganuse kirik	21. pühapäev pärast nelipüha jumalateenistus
9. november , kell 10.00, Lüganuse kirik	22. pühapäev pärast nelipüha jumalateenistus
16. november , kell 10.00, Lüganuse kirik	Valvamis-pühapäev. Kirikuaasta eelviimase pühapäeva jumalteenistus
23. november , kell 10.00, Lüganuse kirik	Igavikupühapäev. Kuningas Kristuse püha
30. november , kell 10.00, Lüganuse kirik	Advendiaja 1. pühapäev. Kirikuaasta algus
Igal neljapäeval kell 7.00 hommikupalvus	
Koguduse kantselei avatud: Esmaspäeval 10.00-14.00. Neljapäeval 16.00-18.00. Pühapäeval üks tund enne ja pärast teenistust. Muul ajal kokkuleppel telefonidel 337 4249, 502 6774.	

Nägemise kontroll Kiviõlis

Kiviõli Tervisekeskuse juures on 7. novembril silmakontrolli teostav buss, kus kõigil soovijatel on võimalus oma nägemist kontrollida. Teenustasu 20 €. Prillitellijale on nägemise kontroll tasuta. Bussist leiad sobivaid prilliraame ja klaase erinevates hinnaklassides. Samuti saab mõõta silmarõhku (teenus 5 €, selleks aega broneerima ei pea).

Aega saab broneerida helistades: 5837 4334, kirjutades info@mobi-leoptica.ee või läbi veebilehe <https://mobileoptica.ee>

Lüganuse valla populaarne mälumängusari algab taas

Kõik huvilised on oodatud Sonda Kogukonnajärgi juba 11. novembril kell 19.00.

Registreeri oma neljaliikmeline võistkond hiljemalt 10. novembriks karmen.korts@lyganuse.ee.

Mälumängu juhib Mati Ulm.

Tule julgelt mängima ja valgusta oma sügisõhtuid uute teadmistega!

**11. november 2025
kell 19.00**

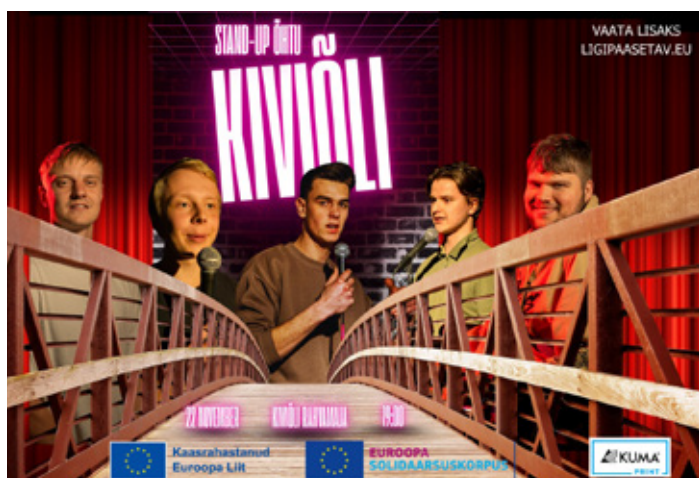
**Sonda
Kogukonnajärgi**

**Lüganuse valla
mälumängusari
1. mäng**

Osalemistingimused:

- kuni neljaliikmeline võistkond
- vanusepiirang puudub

Info ja registreerimine:
karmen.korts@lyganuse.ee
või
58188731

**SUURJÄÄTMETE KOGUMISRINGID NOVEMBRIS: 11.11.2025
25.11.2025**

Esita tellimus:
tel 60 60 439
tellimus@ragnsells.com

1. novembril 2025
kell 19.00

Tantsuõhtu

Lüganuse
rahvamajas

MUUSIKAT TEEB OLEV MÄE

Laudade broneerimine kuni 30. okt
maris.kriisa@lyganuse.ee

Pidu on meie poolt –
köht ja klaas täida ise!

Lüganuse vald

Hingedeaja õhtu

Maidla rahvamajas
13.11.2025
kell 19.00

jutte ja muusikat

**Maili Metssalu
&
Jaan-Eerik Aardam**

Lüganuse vald

Isadepäeva kontsert

KIVIÕLI RAHVAMAJAS

"SADAM ja SAAR"

5. NOVEMBER 2025 19.00

Kontsert on TASUTA

31. oktoober 2025
Sonda Kogukonnajärgi
kell 16.00

Meenutuste
päraslõuna
Artur Rinne

Meenutame tuntud lauljat ja
laulame ning kuulame
neid ununenud laule.

NB! Soovi korral head ja paremat lauale haara ise
kaasa!

31. oktoober 2025
kell 15.00-16.00

Sonda Kogukonnajärgi
pensionäride klubi
"Mummi-Vaari"

Soovi korral lauakene kata ise!
Kohv ja tee meie poolt!

Osalemisest anna teada:
5278269 Maret
või
maret.salk@gmail.com

Maidla rahvamajas
5. detsembril 2025
kell 14.00

II ADVENDI JÕULUKONTSERT

Virumaa muusikafestivali
raames
akordioniduo Henri Zibo
ja Mikk Langeproon

SELLELE JÄRGNEB
*Lüganuse valla
eakate jõulupidu*

Tantsuks mängib ansambel EHE

Vajalik eelregistreerimine kuni
28.11.25 päevakeskustes!

Kiviõli 5302 0641; Lüganuse 335 6195; Purtsi
5346 1002; Maidla 5666 7466; Sonda 5301 4311
või sotsiaaltöötaja Eve 5191 7910